

Näringsutskottets utlåtande 2018/19:NU10

Kommissionens meddelande om den inre marknaden i en värld som förändras

Sammanfattning

Utskottet har granskat kommissionens meddelande Den inre marknaden i en värld som förändras och föreslår att riksdagen lägger utlåtandet till handlingarna.

I utlåtandet framhåller utskottet att målsättningen för en väl fungerande inre marknad måste vara att olika typer av hinder avvecklas, att nya hinder inte skapas och att den inre marknadens potential utnyttjas fullt ut. En vidareutveckling av EU:s inre marknad får inte heller leda till protektionistiska tendenser gentemot omvärlden. Utskottet framhåller även att det är viktigt att stärka kopplingen mellan olika politikområden för att främja den inre marknadens funktion. Utskottet lyfter dessutom betydelsen av att effektivisera tjänstemarknaden. Därtill är en fortsatt anpassning till den digitala ekonomin central enligt utskottet.

Vidare är det utskottets mening att det är viktigt att en omställning till en klimatneutral ekonomi inte sker för sent eller i otillräcklig omfattning, vilket skulle riskera att påverka konkurrenskraften negativt. Utskottet påminner även om betydelsen av att redan överenskomna åtgärder genomförs på ett korrekt sätt och i rätt tid i alla medlemsländer, för att undvika risken för en snedvriden konkurrens. Utskottet betonar också att EU-samarbetet måste fortsätta att utvecklas och förbättras på ett sätt som respekterar subsidiaritetsprincipen och där medlemsstaternas nationella kompetens inte urholkas, i synnerhet på det skatterättsliga och arbetsrättsliga området.

I utlåtandet finns en motivreservation (SD) och ett särskilt yttrande (V).

Granskat dokument

Den inre marknaden i en värld som förändras – En unik tillgång som kräver ett nytt politiskt åtagande (COM(2018) 772)

Innehållsförteckning

- Utskottets förslag till riksdagsbeslut3
- Redogörelse för ärendet4
 - Ärendet och dess beredning.....4
- Utskottets granskning5
 - Kommissionens meddelande om den inre marknaden i en värld som förändras.....5
- Reservationer13
 - Övergripande om den inre marknaden, punkt 1 – motiveringen (SD).....13
- Särskilda yttranden14
 - Övergripande om den inre marknaden, punkt 1 (V)14
- Bilaga*
- Förteckning över granskade dokument15

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Övergripande om den inre marknaden

Riksdagen lägger utlåtandet till handlingarna i denna del.

Reservation (SD) – motiveringen

2. Det skattepolitiska området

Riksdagen lägger utlåtandet till handlingarna i denna del.

3. Det arbetsrättsliga området

Riksdagen lägger utlåtandet till handlingarna i denna del.

4. Övrigt om kommissionens förslag för att främja den inre marknaden

Riksdagen lägger utlåtandet till handlingarna i denna del.

Stockholm den 7 mars 2019

På näringsutskottets vägnar

Carl-Oskar Bohlin

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Carl-Oskar Bohlin (M), Helene Hellmark Knutsson (S), Mattias Jonsson (S), Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M), Mattias Bäckström Johansson (SD), Monica Haider (S), Lotta Olsson (M), Tobias Andersson (SD), Mathias Tegnér (S), Camilla Brodin (KD), Arman Teimouri (L), Eric Palmqvist (SD), Lorentz Tovatt (MP), Annika Qarlsson (C), Patrik Engström (S), Peter Helander (C) och Lorena Delgado Varas (V).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Kommissionen presenterade den 22 november 2018 meddelandet Den inre marknaden i en värld som förändras – En unik tillgång som kräver ett nytt politiskt åtagande (COM(2018) 772). Talmannen beslutade efter samråd med gruppledarna att kommissionens meddelande om den inre marknaden skulle hänvisas till näringsutskottet för granskning i enlighet med 9 kap. 20 § riksdagsordningen. Dokumentet hänvisades till utskottet den 18 januari 2019.

Utskotten ska enligt 10 kap. 3 § andra stycket riksdagsordningen lämna utlåtanden till kammaren över de EU-dokument som har hänvisats till dem.

Den 21 december 2018 överlämnade Regeringskansliet faktapromemoria 2018/19:FPM20 med anledning av meddelandet till utskottet. Regeringen informerade utskottet om regeringens övergripande prioriteringar för framtidens inre marknad vid sammanträdet den 14 februari 2019.

Utskottets granskning

Kommissionens meddelande om den inre marknaden i en värld som förändras

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger utlåtandet till handlingarna.

Jämför motivreservationen (SD) och det särskilda yttrandet (V).

Bakgrund

I mars 2018 uppmanade Europeiska rådet kommissionen att göra en lägesbedömning av den inre marknaden när det gäller genomförande, tillämpning och efterlevnad av den gällande lagstiftning som är av avgörande betydelse för den inre marknads funktionssätt samt när det gäller kvarvarande hinder och möjligheter för en fullt fungerande inre marknad. Kommissionen redovisar resultatet av detta uppdrag i det här aktuella meddelandet.

Meddelandets huvudsakliga innehåll

Inledning

Kommissionens meddelande innehåller en lägesrapport när det gäller genomförande, tillämpning och efterlevnad för den inre marknaden med utgångspunkt i den inre marknadsstrategin för varor och tjänster, den digitala inre marknadsstrategin, bankunionen och kapitalmarknadsunionen. Meddelandet pekar också ut de huvudsakliga fördelarna med den inre marknaden.

En av fördelarna med den inre marknaden är enligt kommissionen att den bl.a. möjliggör för EU att tala med en röst i internationella handelsförhandlingar där den inre marknaden är en attraktiv handelspartner. EU:s ambitiösa handelsagenda bidrar till att säkerställa rättvis konkurrens och lika villkor för de europeiska företagen på marknader i länder utanför EU. Den inre marknadens omfattning gör det dessutom möjligt för EU att utforma ett regelbaserat, öppet och multilateralt handelssystem. Europeiska harmoniserade standarder har enligt kommissionen ofta tjänat som förebild för internationella standarder, vilka handelspolitiken främjar genom frihandelsavtal. Företag i EU har genom den inre marknaden tillgång till ett större utbud av billigare insatsvaror av hög kvalitet i de alltmer globala värdekedjorna i produktionen, vilket gör att de därför är mer konkurrenskraftiga på den internationella arenan.

Kommissionen pekar i meddelandet även ut de områden där den bedömer att det krävs åtgärder i form av ytterligare lagstiftning, bättre genomförande och bättre regel efterlevnad för att fördjupa den inre marknaden och för att eli-

minera kvarstående oproportionerliga hinder och olika faktorer som hindrar en fortsatt integrering på den inre marknaden.

Meddelandet är även ett led i debatten om EU:s framtid. Kommissionen konstaterar att betydande resultat har uppnåtts på den inre marknaden, men att den kräver och kommer att fortsätta kräva ansträngningar för att kunna upprätthållas och förbättras och för att anpassas till ny utveckling och nya utmaningar. Kommissionen hänvisar till att den under de senaste fyra åren har lagt fram ambitiösa åtgärder i syfte att ytterligare fördjupa den inre marknaden och göra den mer rättvis, men att det fortfarande återstår att anta 44 av 67 förslag som av olika skäl fortfarande inte kunnat godkännas av Europaparlamentet och rådet. Orsaken till detta är enligt kommissionen att skillnaderna mellan olika uppfattningar om vad som ska prioriteras ökar och att det finns motstridiga uppfattningar om de potentiella fördelarna. Globaliseringen och ny teknik har gett oändliga möjligheter, men väcker också grundläggande frågor huruvida reglering behövs, vad som ska regleras och när och hur regleringen ska ske. Kommissionen framhåller vidare att ju längre integrationen drivs, desto mer politiskt utmanande blir varje extra steg som rör vid allt känsligare ekonomiska och sociala frågor. Kommissionen påpekar att det ofta uppstår en situation där den enighet om behovet av att fördjupa den inre marknaden som tycks finnas på högsta nivå inte motsvaras av den politiska viljan att anta de konkreta åtgärder som kommissionen föreslår, eller att införliva och genomföra åtgärder som det redan har beslutats om. Även när medlemsländerna uttrycker stöd för fortsatt integration på den inre marknaden och ytterligare harmonisering framhåller de ofta bara sina egna tillvägagångssätt som grund för europeiska regler, vilket kan leda till politiska spänningar. Detta leder i sin tur till att kommissionen hela tiden uppmanas att lägga fram nya idéer, samtidigt som det inte är säkert att det finns någon vilja till praktisk omsättning. Kommissionen understryker därför att det behövs en öppen debatt om den inre marknadens framtid och ett nytt åtagande från EU:s ledare när det gäller alla aspekter av den inre marknaden.

Genomförande, tillämpning och efterlevnad av reglerna för den inre marknaden

Kommissionen anger i meddelandet att det gjorts stora framsteg med att införliva de direktiv som reglerar den inre marknaden under de senaste 20 åren, men konstaterar samtidigt att det förekommer överimplementering när det gäller minimikrav för harmonisering av nationella regler på unionsnivå, där medlemsstaterna ställer högre krav än vad unionsreglerna kräver, något som riskerar att leda till oproportionerliga bördor för enskilda och företag.

Vad gäller tillämpningen av reglerna för den inre marknaden faller ansvaret också på medlemsländernas myndigheter. Här menar kommissionen att en bristfällig tillämpning av reglerna under de senaste åren har fått stora konsekvenser i flera fall, vilket har lett till att tillsynen på unionsnivå ökat. Kommissionen framhåller också betydelsen av tillsyn av oberoende myndigheter på

nationell nivå för att lagstiftningen om den inre marknaden ska vara effektiv. Kommissionen uppger att man därför rent konkret kommer att öka sitt stöd till uppbyggnad av förvaltningskapacitet, t.ex. genom de föreslagna programmen för den inre marknaden och stöd till reformer under nästa fleråriga budgetram.

Vidare krävs det enligt kommissionen ökat gränsöverskridande samarbete mellan olika förvaltningar för att skydda konsumenterna mot otillbörliga företagsmetoder, för att hjälpa enskilda och företag att dra nytta av friheterna på den inre marknaden och för att lösa konflikter mellan myndigheter. I meddelandet tar kommissionen också upp sin vilja att förbättra efterlevnaden samt att prioritera frågor som får stora konsekvenser för den inre marknaden.

Den inre marknads möjligheter

För att unionen ska kunna gå vidare mot en hållbar ekonomisk tillväxt på lång sikt måste unionen enligt kommissionen vidta snabba åtgärder för att förbättra de villkor som främjar produktivitetsökning. Den inre marknaden är också en av grundbultarna i den ekonomiska och monetära unionen, och integration av den inre marknaden är av avgörande betydelse för att öka dess motståndskraft.

Kommissionen konstaterar att den inre marknads möjligheter fortfarande inte nyttjas på alla områden som ett verktyg för att skapa tillväxt, arbetstillfällen och internationell konkurrenskraft, t.ex. vad gäller digitalisering och ny teknik eller den cirkulära ekonomin. Vidare finns det enligt kommissionen också ytterligare möjligheter när det gäller tjänster, produkter, beskattning och nätbranscher, där investering i ytterligare ekonomisk integration kräver mer politiskt kapital än tidigare. Kommissionen anger även att man inte bör underskatta de externa effekterna av ytterligare integration av den inre marknaden i en alltmer föränderlig värld, där unionen har möjlighet att bli ännu attraktivare för internationella handelspartner och fungera som ytterligare drivkraft på det internationella planet.

I meddelandet lyfter kommissionen även behovet av att fortsätta minska den administrativa bördan, som fortfarande avhåller småföretag från att expandera utomlands.

Avslutningsvis anger kommissionen att man för perioden 2021–2027 har föreslagit en förenklad och mer rationell och flexibel budget som möjliggör effektivare stöd på alla områden som är av väsentlig betydelse för den inre marknads utveckling. Här lyfts särskilt förslaget till en ny fond för ett sammanlänkat Europa, rymdprogrammet och programmet för ett digitalt Europa samt struktur- och investeringsfonderna.

Regeringens faktapromemoria

Regeringen har med anledning av meddelandet om den inre marknaden lämnat faktapromemoria 2018/19:FPM20 Meddelandet om den inre marknaden till riksdagen. Av regeringens preliminära ståndpunkt redovisad i faktapromemorian framgår följande:

EU:s inre marknad är en av vår tids största framgångar. Tack vare den är den svenska ekonomin mer global och sammankopplad, inte bara med EU-länderna utan med hela världsekonomin. Detta innebär ett stort mervärde för svenska arbetstagare, företag, studenter och konsumenter, som varje dag kan dra fördelar av den fria rörligheten. Med den inre marknaden som bas har Sverige lyckats få många företag att bli globala spelare inom flera branscher.

Handelshinder och andra begränsningar påverkar dock fortfarande den fria rörligheten för varor, tjänster, kapital och människor negativt. Regeringen ser därför kommissionens meddelande som en bra grund för fortsatt analys av kvarstående otillåtna hinder och konkreta förbättringsåtgärder för en ökad konkurrenskraft såväl inom EU som globalt.

För Sverige är det viktigt att effektivisera tjänstemarknaden och skapa en bättre fungerande inre marknad för varor och tjänster. En central del av inre marknadsarbetet är en fortsatt anpassning till den digitala ekonomin. En förutsättning för en digital inre marknad är att hela EU digitaliseras så att digitala klyftor, både mellan länder och inom länder, motverkas. På så sätt blir den digitala inre marknaden till nytta för företag och konsumenter i hela Europa. Regeringen har välkomnat kommissionens arbete och var en av de medlemsstater som i april 2018 undertecknade en deklaration om samarbete kring AI¹. Regeringen har därefter antagit en nationell inriktning för AI.

Målsättningen är att Sverige ska vara ledande i att ta tillvara möjligheterna som användning av AI kan medföra, i syfte att stärka både den svenska välfärden och den svenska konkurrenskraften.

Regeringen vill betona vikten av en effektiv konkurrens och en effektiv konkurrenstillsyn för den inre marknads funktion. EU:s konkurrensregler är ett av de utmärkande inslagen på den inre marknaden. Om konkurrensen snedvrids kan den inre marknaden inte nå sin fulla potential och inte skapa de rätta förutsättningarna för hållbar ekonomisk tillväxt. En väl fungerande inre marknad förutsätter därmed en effektiv konkurrenstillsyn. För att säkerställa en effektiv konkurrenstillsyn i alla medlemsstater har kommissionen lagt fram ett förslag till ett nytt direktiv om att ge medlemsstaternas konkurrensmyndigheter befogenhet att mer effektivt kontrollera efterlevnaden av konkurrensreglerna och om att säkerställa en väl fungerande inre marknad.

Vissa kompletterande uppgifter

Våren 2016 granskade utskottet kommissionens meddelande Att förbättra den inre marknaden – bättre möjligheter för individer och företag (COM(2016) 550) som presenterades den 28 oktober 2015 i utlåtande 2015/16:NU16. I meddelandet presenterade kommissionen en ny strategi för den inre marknaden. Förutom övergripande målsättningar innehöll meddelandet ett antal aviserade framtida åtgärder som senare har presenterats av kommissionen.

Av utlåtandet framgår att utskottet delade kommissionens övergripande målsättningar i meddelandet. På ett övergripande plan ansåg utskottet att målsättningen måste vara att handelshinder avvecklas, att nya handelshinder inte uppstår och att den inre marknads potential utnyttjas fullt ut. Enligt utskottets uppfattning var det angeläget att kommissionen skulle vidta åtgärder för

¹ Artificiell intelligens.

att skapa bättre förutsättningar för tjänstehandel, bättre villkor för småföretag och gränsöverskridande e-handel samt öppenhet mot omvärlden. Utskottet framhöll även vikten av att redan överenskomna åtgärder genomförs på ett korrekt sätt och i rätt tid i alla medlemsländer, och välkomnade därför kommissionens ambitioner på detta område.

I utlåtandet finns fem motivreservationer (M, SD, C, V, L, KD).

Utskottets ställningstagande

Inledning

Utskottet redovisar sitt ställningstagande under följande rubriker:

- Övergripande om den inre marknaden
- Det skattepolitiska området
- Det arbetsrättsliga området
- Övrigt om kommissionens förslag för att främja den inre marknaden.

Övergripande om den inre marknaden

För att stärka konkurrenskraft, tillväxt och sysselsättning till nytta för företag, arbetstagare och konsument i hela EU är det väsentligt att den inre marknaden fungerar väl. På ett övergripande plan anser utskottet att målsättningen för en väl fungerande inre marknad måste vara att olika typer av hinder avvecklas, att nya hinder inte skapas och att den inre marknadens potential utnyttjas fullt ut. Ett av målen för Sveriges handelspolitik har sedan länge varit en effektiv inre marknad och en öppen handelspolitik i EU. För utskottet är det därför viktigt att poängtera att en vidareutveckling av EU:s inre marknad inte får leda till protektionistiska tendenser gentemot omvärlden. Sverige bör fortsätta att vara en tydlig röst inom EU för en öppen, fri och rättvis handel och motverka olika former av protektionism.

Handelshinder och andra begränsningar påverkar dock fortfarande den fria rörligheten negativt för varor, tjänster, kapital och människor. Utskottet välkomnar därför kommissionens meddelande och menar att det utgör en bra grund för både medlemsländerna och EU:s institutioner för en fortsatt analys av de hinder som finns kvar. Utskottet välkomnar vidare konkreta förbättringsåtgärder för en ökad konkurrenskraft såväl inom EU som globalt och framhåller att det är viktigt att stärka kopplingen mellan olika politikområden för att främja den inre marknadens funktion.

Utskottet vill i detta sammanhang även lyfta betydelsen av att effektivisera tjänstemarknaden och skapa en bättre fungerande inre marknad för såväl varor som tjänster. Därtill är en fortsatt anpassning till den digitala ekonomin central i arbetet med att förbättra den inre marknadens funktion. Hela EU behöver digitaliseras; digitala klyftor inom, men också mellan, medlemsstaterna ska motverkas för att den digitala inre marknaden ska kunna komma till nytta för både företag och konsument i hela Europa. Här vill utskottet också påminna

om att den digitala marknaden är global varför reglerna måste anpassas till en marknad som sträcker sig bortom EU:s gränser.

En väl fungerande inre marknad förutsätter också en effektiv konkurrenstillsyn. En snedvriden konkurrens riskerar leda till att de rätta förutsättningarna för hållbar ekonomisk tillväxt inte kan skapas. I detta sammanhang vill utskottet betona vikten av att en omställning till en klimatneutral ekonomi inte sker för sent eller i otillräcklig omfattning, vilket i sin tur skulle riskera att påverka konkurrenskraften negativt både inom hela EU och globalt.

Därmed förordar utskottet att riksdagen lägger utlåtandet till handlingarna i denna del.

Det skattepolitiska området

Kommissionen konstaterar i meddelandet att den inre marknaden är betydligt underutvecklad när det gäller skattefrågor och poängterar att medlemsländerna måste vidta avgörande åtgärder för att anta de viktigaste förslagen som är under behandling och som rör EU:s framtida konkurrenskraft. Eftersom medlemsländerna har svårt att enhälligt komma överens i rådet om viktiga förslag på skatteområdet uppger kommissionen att man bör överväga möjligheten att övergå till kvalificerad majoritet vid röstning om vissa frågor på skatteområdet.

Utskottet vill här hänvisa till det som riksdagen tidigare framfört om vikten av att skydda medlemsstaternas skattesuveränitet. Som riksdagen tidigare påpekat bör det även fortsättningsvis falla inom varje medlemsstats nationella kompetens att säkra välfärden genom att ta ut och använda skatteintäkter på lämpligt sätt. En alltför extensiv tillämpning av de regler som ger unionen lagstiftningskompetens kan i förlängningen leda till en urholkning av medlemsstaternas suveränitet när det gäller att ta ut skatt och behålla tillräckliga skatteintäkter för att finansiera välfärden. Vidare måste även företagsbeskattningen utformas så att det finns utrymme för varje enskild medlemsstat att beakta särskilda förutsättningar i fråga om näringslivsstruktur (utl. 2017/18:NU8, ytr. 2017/18:SkU4y).

Utskottet noterar även kommissionens meddelande om ett mer effektivt och demokratiskt beslutsfattande inom EU:s skattepolitik (COM(2019) 8), som hänvisats till skatteutskottet för granskning, och vill här uppmärksamma att riksdagen därmed kommer att återkomma till de föreslagna åtgärderna i det nyss nämnda meddelandet.

Därmed förordar utskottet att riksdagen lägger utlåtandet till handlingarna i denna del.

Det arbetsrättsliga området

Kommissionen hänvisar i meddelandet även till olika förslag som den lagt fram inom den europeiska pelaren för sociala rättigheter som anses främja den inre marknadens funktion, bl.a. förordningsförslaget om en europeisk arbetsmyndighet, med syftet att förbättra den fria rörligheten för arbetstagare genom

gränsöverskridande samarbete mellan nationella myndigheter och medling i gränsöverskridande tvister, samt direktivförslag om tydliga och förutsägbara arbetsvillkor i Europeiska unionen. Utskottet noterar att en överenskommelse har nåtts i båda dessa fall mellan Europaparlamentet och rådet.

Som utskottet tidigare anförts är det viktigt med en stärkt samverkan mellan olika politikområden för att förbättra den inre marknaden. I detta sammanhang vill dock utskottet påminna om det riksdagen tidigare anförts i frågor som rör arbetsrätt (utl. 2017/18:AU11). En grundbult för den svenska arbetsmarknaden är att det är arbetsmarknadens parter i form av arbetstagar- och arbetsgivarorganisationerna som bär det huvudsakliga ansvaret för att reglera villkoren på arbetsmarknaden. Den svenska arbetsmarknadsmodellen med ansvarstagande parter har varit gynnsam för Sverige och inneburit en arbetsmarknad och ekonomi som utvecklats väl över tid, där reglerna för villkoren på arbetsmarknaden löses genom kollektivavtal på företagsnivå, branschnivå eller nationell nivå. Utskottet vill därför understryka vikten av att olika former av EU-beslut respekterar hur Sverige valt att reglera sin arbetsmarknad.

För Sverige är det således centralt att medlemsstaternas befogenheter på det arbetsrättsliga området värnas i EU-arbetet. Utskottet vill i detta sammanhang också påminna om att den svenska ståndpunkten har varit och är fortfarande emot att övergå från enhällighet till kvalificerad majoritet för fler beslut kopplade till bl.a. sociala frågor, något som kommissionen aviserat i sitt arbetsprogram för 2019 inför Europeiska rådets informella möte i maj 2019 (utl. 2018/19:UU4).

Därmed förordar utskottet att riksdagen lägger utlåtandet till handlingarna i denna del.

Övrigt om kommissionens förslag för att främja den inre marknaden

Kommissionen har under de senaste fyra åren lagt fram ett stort antal förslag om åtgärder i syfte att ytterligare fördjupa den inre marknaden genom strategin för den inre marknaden, kapitalmarknadsunionen, bankunionen och strategin för den digitala inre marknaden. Utskottet konstaterar, liksom kommissionen, att endast ca en tredjedel av de förslag som kommissionen presenterat hittills har kunnat antas av Europaparlamentet och av rådet. Detta innebär att en majoritet av de lagda förslagen av olika skäl fortfarande måste processas i institutionerna innan de kan antas. Utskottet vill här framhålla att EU-samarbetet måste fortsätta att utvecklas och förbättras på ett sätt som respekterar subsidiaritetsprincipen och där medlemsstaternas nationella kompetens inte urholkas. Samtliga lagstiftningsförslag har subsidiaritetsprövats av riksdagen, och i vissa fall har riksdagen ansett att förslagen inte var förenliga med subsidiaritetsprincipen. Här vill utskottet hänvisa till de motiverade yttranden som riksdagen har lämnat till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande (utl. 2015/16:CU26, 2016/17:TU7, 2016/17:TU8, 2016/17:FiU38, 2017/18:NU26, 2017/18:NU28, 2017/18:FiU31 och 2017/18:CU33). Utskottet vill i detta sammanhang åter påminna om det som riksdagen tidigare har

framfört om vikten av att upprätthålla respekten för medlemsstaternas grundlagsfästa fri- och rättigheter samt befogenhet över budget, skatter och arbetsmarknads- och socialpolitik (utl. 2015/16:CU26, 2017/18:NU8, 2017/18:NU26).

Utskottet vill slutligen även påminna om betydelsen av att redan överenskomna åtgärder genomförs på ett korrekt sätt och i rätt tid i alla medlemsländer, för att undvika risken för snedvriden konkurrens på den inre marknaden.

Därmed förordar utskottet att riksdagen lägger utlåtandet till handlingarna i denna del.

Reservationer

Övergripande om den inre marknaden, punkt 1 – motiveringen (SD)

av Mattias Bäckström Johansson (SD), Tobias Andersson (SD) och Eric Palmqvist (SD).

Ställningstagande

Vi sverigedemokrater ser generellt positivt på en fri och öppen handel. Vi anser att prioriteringarna inom det europeiska samarbetet bör vara att främja konkurrenskraft, kunskap och innovation. Därtill ser vi också positivt på en stark och konkurrenskraftig inre marknad genom handel med varor och tjänster. Vi vill dock belysa vikten av en generell marknads- och behovsanpassning samt likvärdiga arbetsvillkor och kvalitets- och säkerhetsaspekter, och att det bör finnas vissa generella undantag. Det är grundläggande för oss att åtgärder ska resultera i reell tillväxt och konkurrenskraft och att sysselsättningsåtgärder inte ska ske i form av olika kostnadsdrivande socioekonomiska projekt.

Enligt vår uppfattning spelar den inre marknaden en stor roll för tillväxt och sysselsättning. Vi anser samtidigt att strukturreformer och tillväxtfrämjande åtgärder inte får vara kostnadsdrivande och därmed få negativa budgetära konsekvenser på EU-nivå eller nationell nivå.

Vi ser betydelsen av en stark europeisk konkurrenskraft. De åtgärder som görs måste dock syfta till att konkretisera de mekanismer, delar, sektorer och områden som faktiskt kraftigt berör konkurrenskraften i Europa i stället för att lyfta upp ord och begrepp som samordning, arbeta för investeringar, hållbar ekonomi, goda ramvillkor, fördjupad inre marknad m.m. Vi menar att fokus ska ligga på vilka åtgärder som har vidtagits eller ska vidtas och vilka positiva eller negativa effekter dessa har för den globala konkurrensen. Enligt vår uppfattning måste alla kostnadsdrivande mekanismer och projekt som EU framtingat upphöra eller revideras. Vi motsätter oss även att olika federalistiska förslag likt bankunionen och kapitalmarknadsunionen tillåts bli en integrerad del av den inre marknaden. De olika industrisektorernas konkurrenskraft måste utvärderas, bl.a. när det gäller den europeiska energisituationen, men även tillgången till arbetskraft genom snedvridande stödssystem behöver ses över.

Därmed förordar vi att riksdagen lägger utlåtandet till handlingarna i denna del.

Särskilda yttranden

Övergripande om den inre marknaden, punkt 1 (V)

Lorena Delgado Varas (V) anför:

Jag har i det föregående ställt mig bakom utskottets ställningstagande. Jag vill i detta särskilda yttrande dock förtydliga min ståndpunkt när det gäller EU:s inre marknad.

Att kommissionen i meddelandet ensidigt väljer att prioritera olika ekonomiska intressen framför miljön och arbetsrätt är jag kritisk emot. Jag menar att prioriteringen för den inre marknaden måste vara den omvända, dvs. att arbetsrätten och miljön måste vara överordnade företagens och marknadens intressen så att den inre marknaden blir ett verktyg för att utveckla medlemsländerna. EU:s politik för handel såväl inom den inre marknaden som gentemot tredjeländer måste förändras i en mer rättvis, solidarisk och miljömedveten riktning. Tyvärr innebär kommissionens meddelande inte någon kursändring jämfört med den politik som förs sedan tidigare, trots behovet av det.

BILAGA

Förteckning över granskade dokument

Den inre marknaden i en värld som förändras – En unik tillgång som kräver ett nytt politiskt åtagande (COM(2018) 772)